

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Aleše Roztočila a soudců Mgr. Petry Weissové a JUDr. Jiřího Pally v právní věci žalobce: **Spolek seniorů Mladé Buky, z.s.**, se sídlem Mladé Buky 213, zast. JUDr. Miroslavem Nyplem, advokátem, se sídlem Dukelská třída 15/16, Hradec Králové, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 1/376, Praha 2, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 9. 2018, č. j. MPSV-2018/155113-220/1, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 15. 12. 2020, č. j. 30 A 135/2018 - 93,

t a k t o :

- I. Kasační stížnosti **se přiznává** odkladný účinek vůči rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 15. 12. 2020, č. j. 30 A 135/2018 - 93.
- II. Žalobci **se ukládá** zaplatit ve lhůtě **3 dnů** od právní moci tohoto usnesení Nejvyššímu správnímu soudu soudní poplatek ve výši **1.000 Kč** za podání návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Krajský úřad Královéhradeckého kraje, odbor sociálních věcí (dále jen „správní orgán prvního stupně“), rozhodnutím ze dne 20. 6. 2018, č. j. KUKHK-15306/SV/2018/Zv/SOCPR/7-12, vyslovil, že se žalobce dopustil přestupku podle § 107 odst. 1 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, tím, že na adrese Mladé Buky 213, Mladé Buky, minimálně od listopadu 2017 poskytuje pobytovou sociální službu typu domovy pro seniory podle § 49 téhož zákona, a to bez oprávnění k poskytování služeb ve smyslu § 78 odst. 1 citovaného zákona (výrok I.). Současně žalobci za tento přestupek uložil podle § 107 odst. 5 písm. f) zákona o sociálních službách pokutu ve výši 200.000 Kč (výrok II.).

[2] Žalovaný v záhlaví označeným rozhodnutím zamítl žalobcovo odvolání a rozhodnutí správního orgánu prvního stupně potvrdil.

[3] Proti tomuto rozhodnutí žalovaného se žalobce bránil žalobou u Krajského soudu v Hradci Králové (dále jen „krajský soud“), který ji shora uvedeným rozsudkem zamítl.

[4] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) nyní rozsudek krajského soudu napadá kasační stížností z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s. Součástí doplnění kasační stížnosti ze dne 8. 3. 2021 stěžovatel rovněž učinil návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

[5] Stěžovatel v uvedeném návrhu především uvádí, že výkon rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, tedy realizace jeho povinnosti zaplatit pokutu a náklady řízení v celkové výši 201.000 Kč, by pro něj měl likvidační charakter. Stěžovatel je totiž zapsaným spolkem, jehož smyslem není hromadění majetku, ale pouhé hospodaření s příspěvky a dary od svých členů a jejich příbuzných, přičemž platby jsou využívány zejména na stravování členů, převážně seniorů. Na bankovní účet stěžovatele se sice rovněž připisují příspěvky na péči poskytované státními orgány, ale jak již bylo v předchozím řízení prokázáno na podkladě příkazních smluv, stěžovatel je pouze přeposílá jednotlivým asistentům sociální péče a žádnou část z nich si neponechává; nejde tedy v žádném případě o majetek stěžovatele. Stěžovatel tedy jedná jako příkazník podle smlouvy příkazní s příkazcem na účet příkazce, což znamená, že platí-li asistentovi stěžovatel (příkazník), vyvolává to takové právní účinky, jako by mu platil sám člen stěžovatele (příkazce). V současné době tedy stěžovatel nemá k dispozici finanční částku na úhradu vysoké pokuty, která mu nadto byla uložena protiprávně. Stěžovatel rovněž nevlastní žádný nemovitý ani hodnotnější movitý majetek. Zdůrazňuje proto, že výkonem rozhodnutí by byly postiženy primárně částky z bankovního účtu stěžovatele, které ale nejsou z většiny majetkem stěžovatele a mimo jiné jde o prostředky nutné k zabezpečení stravy a dalších potřeb členů stěžovatele (převážně seniorů). V důsledku výkonu rozhodnutí při nuceném ukončení činnosti stěžovatele by také hrozilo, že mnozí ubytovaní členové zůstanou bezprizorní.

[6] Stěžovatel poukazuje i na to, že přiznání odkladného účinku kasační stížnosti se nemůže nepřiměřeným způsobem dotknout nabytých práv třetích osob a není v rozporu s veřejným zájmem. Naopak v rozporu s veřejným zájmem by podle stěžovatele bylo, pokud by na něm nyní pokuta byla vymáhána. Bylo by mu totiž znemožněno pokračovat v další činnosti, tedy zabezpečovat stravu a bydlení svých členů (v sídle stěžovatele, kde mají mnozí nahlášen trvalý pobyt), z nichž většina jsou staří a nemohoucí lidé, kteří nemají kam jít. Stěžovatel nakonec zmiňuje i to, že krajský soud žalobě odkladný účinek přiznal.

[7] Na podporu uvedených tvrzení stěžovatel předkládá výsledovku a rozvahu za účetní období roku 2020, z nichž je patrný hospodářský výsledek stěžovatele ve výši mínus 108.314,71 Kč.

[8] Žalovaný se k návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nevyjádřil.

[9] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti jsou v posuzovaném případě splněny.

[10] Zdůrazňuje přitom, že je třeba mít na paměti mimořádnou povahu odkladného účinku. Kasační stížnost proti rozhodnutí soudu ve správním soudnictví není řádným opravným prostředkem, u něhož by bylo možno odkladný účinek očekávat. Přiznáním

pokračování

odkladného účinku kasační stížnosti Nejvyšší správní soud prolamuje před vlastním rozhodnutím ve věci samé právní účinky pravomocného rozhodnutí krajského soudu, na které je třeba hledět jako na zákonné a věcně správné, dokud není jako celek zákonným postupem zrušeno. Přiznání odkladného účinku proto musí být vyhrazeno pro ojedinělé případy, které zákonodárce vyjádřil v § 73 odst. 2 s. ř. s.

[11] Podle tohoto ustanovení soud může přiznat žalobě odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce (zde stěžovatele) nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem. Uvedené podmínky platí přiměřeně i pro odkladný účinek kasační stížnosti podle § 107 s. ř. s.

[12] Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 1. 7. 2015, č. j. 10 Ads 99/2014 - 58, vyslovil, že k přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je nutné naplnit tři materiální předpoklady: 1) výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí musí pro stěžovatele znamenat újmu, 2) újma musí být pro stěžovatele nepoměrně větší, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, 3) přiznání odkladného účinku nesmí být v rozporu s důležitým veřejným zájmem. Vznik takto chápané újmy nadto musí být v příčinné souvislosti s výkonem či jiným právním následkem plynoucím z rozhodnutí krajského soudu.

[13] Z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu také vyplývá, že povinnost tvrdit a prokázat skutečnost, že výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí by pro stěžovatele znamenaly újmu, která je nepoměrně větší, než může přiznáním odkladného účinku vzniknout jiným osobám, stíhá samotného stěžovatele; přičemž postačuje pouhý předpoklad tvrzené újmy. Stěžovatel je tedy pro úspěšnost svého návrhu povinen tvrdit včas, úplně a konkrétně rozhodné skutečnosti o vzniku nenahraditelné újmy. Tvrdit a osvědčovat rozpor přiznání odkladného účinku s důležitým veřejným zájmem, popř. i újmu, jež by měla vzniknout jiným osobám, je naopak úkolem žalovaného. Soud tedy není oprávněn zjišťovat splnění uvedených podmínek z úřední povinnosti (srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 5. 2017, č. j. 2 Azs 163/2017 - 20). Naznačené povinnosti tvrzení stěžovatel v nynější věci dostál.

[14] Nejvyšší správní soud má s ohledem na stěžovatelovu argumentaci za to, že výkon rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, v důsledku kterého by byl stěžovatel nucen zaplatit pokutu, na jejíž úhradu nemá finanční ani jiné prostředky, a měla by proto pro něj likvidační charakter, představuje pro stěžovatele závažnou a reálně mu hrozící újmu. Tuto skutečnost stěžovatel řádně tvrdil a rovněž své majetkové poměry doložil rozvahou a výsledovkou z roku 2020 (z níž vyplývá záporný hospodářský výsledek stěžovatele za účetní období roku 2020 ve výši 108.314,71 Kč). Kasační soud také zohlednil skutečnost, že by okamžitá úhrada pokuty ve stanovené výši měla nepříznivý dopad na osoby, které jako členové stěžovatele v jeho sídle pobývají a jsou na jeho činnosti závislí. Naopak z ničeho nedovodil, že by přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti mohla vzniknout újma jiným osobám.

[15] Jedná-li se o kritérium veřejného zájmu, Nejvyšší správní soud ve shodě s krajským soudem, který usnesením ze dne 28. 11. 2018, č. j. 30 A 135/2018 - 58, přiznal odkladný

účinek správní žalobě, dospěl k závěru, že odložení případné povinnosti stěžovatele zaplatit pokutu do pravomocného skončení řízení v posuzované věci nepředstavuje ani rozpor s důležitým veřejným zájmem. Ostatně ani žalovaný na žádný rozpor přiznání odkladného účinku kasační stížnosti s důležitým veřejným zájmem (ani újmu, která by tím měla vzniknout jiným osobám) také neupozornil. K návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti se totiž nevyjádřil.

[16] Kasační soud tudíž dovodil naplnění všech shora vymezených podmínek pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti podle § 107 s. ř. s. ve spojení s § 73 odst. 2 téhož zákona, a proto kasační stížnosti odkladný účinek přiznal. Učinil tak ve vztahu k napadenému rozsudku (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 6. 2020, č. j. 8 Azs 339/2019 - 38). Vzhledem k tomu, že i krajský soud žalobě odkladný účinek přiznal, fakticky se tak do meritorního rozhodnutí o kasační stížnosti obnovuje i odkladný účinek ve vztahu k vykonatelnosti žalobou napadeného rozhodnutí žalovaného.

[17] Závěrem Nejvyšší správní soud připomíná, že usnesení o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je svou podstatou rozhodnutím předběžné povahy a nelze z něj předjímat budoucí rozhodnutí o věci samé.

[18] V souladu s § 4 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, a položkou č. 20 Sazebníku soudních poplatků, je s podáním návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti spojen vznik poplatkové povinnosti ve výši 1.000 Kč. Tento soudní poplatek nebyl s podáním návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti zaplacen, a proto Nejvyšší správní soud stěžovateli uložil, aby poplatek ve stanovené výši uhradil [§ 4 odst. 1 písm. h) a § 7 odst. 1 zákona č. 549/1991 Sb.], a to ve lhůtě 3 dnů od právní moci tohoto usnesení.

[19] Soudní poplatek lze zaplatit jedním z těchto způsobů:

- vylepením kolků na vyznačené místo na tiskopisu připojenému k tomuto usnesení; vylepte vždy oba díly kolkové známky, tiskopis podepište a vraťte soudu, kolkové známky nezneškodňujte;
- bezhotovostně převodem na účet soudu číslo: **3703-46127621/0710**, vedený u České národní banky, pobočka Brno. Závazný **variabilní symbol** pro identifikaci platby lze získat na internetových stránkách www.nssoud.cz v položce Rychlé odkazy - Úhrada soudních poplatků.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

Nebude-li soudní poplatek za podání návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti ve stanovené lhůtě zaplacen, Nejvyšší správní soud jej bude vymáhat.

V Brně dne 7. dubna 2021

pokračování

4 Ads 16/2021 - 35

Mgr. Aleš Roztočil
předseda senátu

Vyhovuji výzvě a zasílám Nejvyššímu správnímu soudu v kolkových známkách určený soudní poplatek.

ke sp. zn. 4 Ads 16/2021

podpis

.....

↓ místo pro nalepení kolkových známek ↓